

Nro 7 Heinäkuu 2012

KOIVISTON viesti

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

64. Koivisto-
juhl
at
Helsingissä
28. – 29.7.

Tavataan Koivisto-juhlilla Helsingin Munkkiniemen koululla

Taasha myö tavataan ja haastellaan, ko meil kaikiil on tää yhteine Koivisto.

Evakoksi Elimäelle

Seppo Mannonen

Osa 2

Siin myö seisottii tien reunalla, mie Äiti ja Isä. Katseltii meil luvattuu punaista mökkii, joka ol muutama metri pääs tiereunast Tieojan pääl ol lautoi, jot pääs helpost pihhaa. Isä ol käynt jo akasemmi mökkii siivoomas. Vanha sänky ol lutikoija valtaama, siks hää olt poltant sen.

Mie katselin sitä ja ihmettelin ku ulko-ovi ol ku lavo ovi. Harva lauta ovi, jonka poikki ol lauta, joka puotettiin säppiin. Isä nosti poikkilauva säpistä, ja nosti ovvee joka laahas maata ja sai sen avattuu. Ku siint mäntii sissää oltii porstuvas, joka ol saman kokkone ku hirsinen tupapuoli.

Äiti katseli porstuvaa ja totes ”tuo peräpuolha on puukuuri, siihä mahtuu vuuve puut” Nurkas ol pölkkyy jos ol kirveskii pystys, ja puitakii ol läjä nurkas. Porstuvas ol höylätyst lauvast tehty komero. Tää porstuva puol ol tehty lauvoist, vähä niiku heinälävot on tehty. Sit myö katsottiin tuvan puolta. Sinne ol kunno ovi, tosi miulle ol kynnys kovast korkeea, mutta ajattelin et kyl tähä tottuu.

Tupa ol hirrest tehty, aika pien, päädys ol ikkuna, jonka ees ol tukeva pöytä ja penkit kahe puole. Uuni ol iso verrattu tähä tuppaan. Se ol heti vasmmal ku ovest tultiin sissää, Ees ol pieni hella. Sen pääl ol paistiuuni luukku. Hellas Isä ol pitänt tulta, mut paistinuuni ol vielä arvoitus. Äiti ihmetel ”kyl on pien liitta” Mut Isä kehu sitä, hää ol nuohont piipun ja katsont sen kunnon, et se ol ehjä. Sit hyö rupes touhuammaa. Isä lisäs tilkettä hirsii rakkoihi. Äiti pes ikkunan ja kaikki pinnat pestii.

Myö Äiti kans lähettii tuttavien luoks, jossa koko ilta haastettiin. Myö nukuttii heijä luona lattian nurkas. Aamulla saatiin korviketta ja leipää ja sit kiireest ommaa mökkii kunnostammaa.

Isä teki uunin ja päätyseinä välliin laverin, ja sen päälle piipuhyllyn miulle. Missä mie jouvuin nukkumaa ku Isä ol kotona. Seuraava yö myö Äitin kans viellä nukuttii tuttavis. Mut sit ol mökki jo saatu asuttavaks Äiti alko jotenkii jo hyväksyy sen asunnokseenn, vaikka hää ol selväst pettyny siihe mökkii, vaikkei hää ei sitä sanallakkaa mainint.

Pellon reunassa minä, äiti, Laina, Eira ja Esko

*Aamulla saatiin
korviketta
ja leipää ja
sit kiireest
ommaa mökkii
kunnostammaa.*

Sit ruvettii katselee ympäristöö. Tuo maantie taitaa pöllytä aikataval kuivaa aikaan meinattii. Mut ei siin montaa autoo kulkent päiväs. Osuuskauppa ol lähel, mist kortil sai ruokatavaroita.

Kujala ol talon nimi jonka mökis myö asuttiin. Sinne mäntii käymään yhes. Kujala oli iso varakas maalaistalo. Iso navetta ja monta hevosta. Siel saatii sovittuu et maito saaha ostettuu suraan heilt. Samoin jottai muutakii, kute perunoita ja

sellasta. Saunas saaha käyvä niiku työväen kans, vaik ei heil olt ku yks navetta-apulainen yks vanha renki. Talon vanhin poika ol Ilmari, häne kan meist tul heti kaverit, Hää hoiti talon hevoset ja teki rasraammat hevostyöt Mie olin häne kanssaan tallis hevosii hoitamas. Äiti ol huolissaan ”älä sie mäne sinne tallii, hevoset voivat viel potkasta sinnuu”

Mökkikii alko olla jo asutun näköne. Jostai Äiti ol saant vanhoi räsymattoi. Niil peitettiin lattiaa, joka olkii huonon näkönen. Astioita, kute kattiloita ja paistinpannu saatiin kujalast. Ne ol meil niiku lainas. Osuuskaupast saati ostettuu muutama lautanen ja muutakii taloustavaroita. Osuuskaupas käynti alko minnuu kiinostammaa. Äiti ku män kauppaa sisää, mie jäin pihalle katselemmaa.

Siel ol ussei muitakii lapsii. Varaston isoil petoni portailla istuskelin, ja katselin pihan hyörinää, isännät tulliit hevosil, ja laittoit ne kiin pitkään puuhun ja hevonen sai heinii säkissä etteensä. Ne jotka tulliit kävelle olliit usein evak-

*viell ku sais
belarkuunin
tuohon ikkunal*

koja. Mei kyläläisiiki ol monta perhettä tääll raussilas. Evakkoi lapsiin kans ol helpompi päästä juttelemmaa, Mökki sisält sai taas uutta tavaraa tuol oikee puoleisel sinäl jos ol vanhoi hylly ja kaappi. Kevät toi esiin pienen pihan, jossa ol kukkapenki

Äiti sitä katseli ja ootti jos sieltä nousis joku monivuotinen kukka. Äiti ol jo tottunut mökis asumiseen ku tuo paistinuuniki toimi. Ja nii meil ol lämmintä leipää ja piimäpiirakka pöyväs.

Äiti jo toi julki tyytyväisyytensä ”viell ku sais belarkuunin tuohon ikkunal, nii meil on iha hyvä mökki”

Viesti on luettavissa
myös netissä.

www.koivistolaiset.net

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Pitkä tie kuljettavaksi

Kahdeksan hurjapäätä, mukaan lukien veljeni, päättivät tehdä hyvää polkemalla. Eikä tällä kertaa vain itselleen ja omille reisilleen vaan lasten- ja nuorten mielenterveyden hyväksi. Saadakseen tempaukselleen huomiota, heidän oli tehtävä jotain huomionarvoista. Siis polkupyörillä yhtä soittoa aina Kemiin saakka, yhteensä 33 tuntia, 650 kilometriä yhtämittaista polkemista, polkemista, polkemista. Mieli tyhjänä, reidet ja persus lujilla. On testattava oman suorituskykynsä rajoja ja jos samalla voi tehdä jotakin yhteisen hyvinvoinnin hyväksi, saa tekemiselleen mielen.

Toisenlaisen extreme-matkan tekivät 400 000 siirtokarjalaista. Joka ikisen heistä oli lähdettävä matkaan, jonka määränpää tai matkan pituus ei ollut tiedossa. Oli vain mentävä eteenpäin. Mieli täynnä huolta, kulkemista, kulkemista, kulkemista. Iso-osa teki matkan kahteen kertaan. Matkan jolle oli vaikea löytää muuta mieltä kuin hengissä säilyminen, oman ja perheensä, naapureidensa, kyläläistensä hengen ja elämän turvaamiseksi. Siellä joutuivat koetukselle sekä kulkijan oma suorituskyky, että kyky toimia yhteisen hyvinvoinnin hyväksi.

Samana viikonloppuna kun pojat polkivat, järjestettiin Somerolla evakkovaellus. Siinä kunnioitettiin evakko-aiheen kulkeneita vanhempia, isovanhempia. Siinä palattiin oman evakkotaipaleen tunnelmiin. Muisteltiin omia kokemuksia, kuultuja suvun kertomuksia, samaistuttiin ja oltiin vertaisia. Asetuttiin niiden kotinsa luovuttaneiden asemaan, jotka yhä vieläkin jatkavat evakkotaivaltaan. Yhtä pitkää kävelemistä, kävelemistä, kävelemistä.

300 kulkijaa, osalla heistä mukana autenttisia evakkotaipaleen kulkeneita suvun aarteita, huopa ja essu, maitotonkka. Vanhoissa vaatteissa, maitokärryillä, häköpönttöautossa, lentokoneen ääntä peläten ja kiitollisena siitä ettei tällä kertaa satanut. Tämä kulkue ei ole varsinainen karnevalikulkue. Vielä 70-vuoden jälkeen on matkaa tehden paranteltava muistojen haavoja, on jatkettava vanhempien aloittamaa matkaa, eteenpäin, eteenpäin, eteenpäin.

Hartaast'

Monenlaista rakentamista!

Ennen ajateltiin, että miehen suurin tehtävä on elämänsä aikana rakentaa itselleen ja perheelleen jonkinlainen talo, ikään kuin muistomerkiksi. Sodan jälkeen Suomi jälleenrakennettiin ja karjalaiset tekivät tänne tuhansia ns. rintamiestaloja, vähän isompia ja pienempiä. Meikin rakensimme tänne Askolaan 50-luvulla talon. Askolaan tuli paljon koivistolaisia, samoin Porvooseen, Haminaan, Kotkaan, Paraisille ja Raumalle jne. Ennen Askolaa isä oli Raumalla rakentamassa laivoja F.W. Hollmingilla. Jo Koivistolla nuorena hän oli rakentanut veneitä ja laivoja, sekä myös seilannut niissä kuten veljenikin.

Koivistolla rakennettiin hiekkarannalla linnoja ja taloja puhtaasta hiekasta. Tehtiin sinne myös takoja, joitten ympärillä oli käpylehmiä ja lampaita ja tikku-ukkoja. Isompana jo täällä rajan tällä puolen rakennettiin korttitaloja ja tulitikkutaloja, jopa kirkkoja ja laivoja. Rakennellessa saa käyttää mielikuvitusta ja aika kuluu leikiten. Kaikki rakennukset eivät kestä. Jos pohjana on suo tai viettävä maasto, pitää olla vahva perustus. Kalliolle rakentaminen on Jeesuksen mukaan viisas rakennustapa. Hiekalle rakentaminen on taas merkki tyhmyydestä. Rahallisesi kalliolle rakentaminen voi olla aika hintavaa, mutta ihan oikein: kestää varmasti. Vaikka kyllä kaikella rakennusmateriaalilla on merkitystä. Insinöörit tekevät laskelmia kantavuudesta ja kestävydestä. Toiset rakentavat puusta, toiset kivistä, toiset oljista tai Intiassa jopa lehmän lannasta.

Kaikessa rakentamisessa olisi hyvä pyytää Herralta siunausta työhön. Sillä: ”jos huonetta ei rakenna Jumala Auttajamme, on työmme tyhjiin raukeeva, me turhaan harrastamme, min ihmisvoima nero loi, ei koskaan täällä kestää voi, jos tueks ei käy Herra”. Omankin järjen käyttö on silti sallittua. On otettava huomioon satoja, jopa tuhansia neuvoja ja työkaluja, värejä ja kauneus-

arvoja. Onhan se tonttikin arvioita siltä kannalta, että minkälainen rakennus mihinkin maisemaan sopii.

Tärkeä asia on tehdä oikea kustannusarvio. Jotkut ottavat niin paljon velkaa, että joutuvat kohta myymään rakentamansa talon, kun eivät jaksa maksaa sitä. Sekin on viisautta, että osaa mitoittaa omat voimavaransa ja rakennuskohteen oikein.

Vanhana isä joutui kaupunkiasuntoon. Onneksi siellä oli askarteluhuone. Siellä hän rakensi meille lapsille ja äidille muistoksi kuunarin pienoismallin. Minä sain ensimmäisen v. 1966 häälahjaksi. Vanhoilla sormillaan hän ompeli purjeet ja rakensi kovertamaansa puuhun aukaistavat ovet ja ikkunat sekä portaat ruumaan. Tuo lahja on niin arvokas, että se pitää olla aina muistona isästä, sillä sekä Koivistolle isän rakentama talo, että Huhtaniityn talo ovat vieraitten käsissä.

Onnellista rakennuskautta kaikille! Ainakaan henkistä ja hengellistä rakennustyötä pitää jatkaa elämän loppuun asti.

Kesäterveisin Valma Luukka

Kerttu Kyllikki

AITTA

o.s. Joensuu

Syntynyt 2.1.1930 Koivistolla
Kuollut 2.4.2012 Uudessakaupungissa

KOIVISTON *viesti*

ISSN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitetun ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm
Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm
Lasten kuvalliset onnittelut 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen:

Studio Salokannel & Toivonen, Koiviston Viesti p. 03 7824 553
Rauhankatu 8, 15110 Lahti.

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteineen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset

aina kirjallisena tai sähköisesti edellämäinnittuihin osoitteisiin.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 28e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 10e. Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja kirjoituksia julkaistaan seuran kotisivuilla www.koivistolaiset.net, jossa myös tämäkin lehti on luettavissa myöhemmin.

Jäsenlehden postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi
Pankkiyhteys: Nordea 151930-186847

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 0400 94 96 95

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

Kaarina

*Kaarina jo lapsena
piti pienokaisista
Martistakin tykkäs ´ niin,
ett ´ tahtoi kanssaan naimisiin
kunhan kasvais ´ suureksi.
Silmin suurin Ihmetteli.
kun äiti hälle selitti,
ettei se päänsä kävisi,
kun "Martti on sun veljesi.
Et häntä saa sä mieheksi"
Vastaus oitis valmiina
ol ´ pikku "morsiammella":
"Saiha isäkii äitin!"*

*Kiireesti oli koti täytynyt jättää.
Yhdessä kuljettiin mieron tietä.
Vihollisen koneet Viipuria pommitti.
Hälytys uniset matkaajat yllätti.
Moni metsän suojaan junasta juoksi.
Siskokset kaksistaan vaunuun jäivät,
äidin kun helmoissa roikkuivat pienimmät.
Liisaa matkanteko kovasti väsytti.
Unestaan herätä ei halunnut olisi.
Kaarina hädissään siskoaan koiitti
härkävaunun lattialta jaloilleen nostaa,
edes vaunun alta etsimään suoja.
Millään ei Liisa-rukka tahtonut totella,
jatkaa vain olisi tahtonut untaan.
Hädissään Kaaka ei keksinyt muuta
kuin itkuisin äänin siskolleen sanoa:*

*"Jos sie kuolet, ni muista sit ainaskii,
et monta kertaa sinnuu mie herättää yriti!"*

*Kirkokyllää äiti läks ostamaa potaattii,
lapset myö keskennää kotimiehiks jäätii.
Isos Pappilas Elimäel siihe aikaa asuttii,
sivurakennukses patuskoil maata yöt saatii.
Tytöt sisäl askareissaa justii jottai touhusiit,
ko pojat myö porukas ulkon voiti leikkii.
Siin allal maantie vieres ol iso veto-oja;
vettä ko kevvääl sato, nii ol ko joki tulviva.
Asko ol pien poika, kävellä kyl jo osas,
kaarnapaattii yksinnää lillittel siin ojas.
Isot pojat myö mäe pääl käppyi keräbeltii,
vaik Askoo mei tietystkii ois pitänt vahtii.
Kaaka sattu ikkunast ulos kurkistammaa.
Ojas jottai valkosta näk ylös pulpahtava.
Eiks hää het arvantkii: se o poja valkee tukka!
Ko lintuemo poikastaa juoks pientä pelastammaa!
Sit ko veest pää valkone tul uuvestaa essii,
tyttö tarras tukkaa kaksinkäsi kiinni.
Kaaka läks pienoista kiikuttammaa sissää.
Sisäl alkoit sisaret veljee herättelemmää.
Piaha se polone jo token kylmäst kylvystää,
Helpotus ol suur, ei kellää mittää hättää!
Ennää em mie muista, kerrottiiks äitil mittää.
Mut siskoaa saap Asko kyl kiittää elämästää.*

Martti Piela

Evakkous on läsnä joka päivä

*Sadat vaeltajat virittäytyivät evakkoon lähdön tunnelmiin
Somerolla sunnuntaina 8. 7. 2012.*

Kulkueen lähtiessä liikkeelle tulivat myös lentokoneet. Ylilentäneet pienkoneet muistuttivat, millaisten vaarojen keskellä todellista evakkomatkaa tehtiin.

Matkalaukkuja, koreja, työkaluja. Hevonen vetämässä kärejä, jotka ovat lähteneet kahteen kertaan Muolaan Telkkälästä evakko-uormaa kuljettamaan. Someron Evakkovaellus tarjosi lukemattomia yksityiskohtia, joihin muisti saattoi tarttua ja tarinointi alkaa.

Vaeltajat matkaan lähettänyt valtioneuvos Riitta Uosukainen luki työhuoneensa seinällä olevan Imatraa koskevan Lääninhallituksen evakuoointikäskyn, jossa evakojen päivämarrsin mitaksi arvioitiin 20 kilometriä. Somerolla kuljettiin viisi kilometriä.

Uosukainen kokosi vaeltajien tunnelmia toteamalla, että evakkous on läsnä joka päivä. ”Puhun tietysti itsestäni, kun sanon, että elämän perusominaisuudeksi tuli irrallisuus. Minun on erittäin helppo mukautua ajatukseen tuunauksesta ja muusta tyhjästä nyhjäisemisestä; niinhän meillä on aina tehty, ja sitä voisi sanoa

luovuudeksikin. Eikä mitään heitetä pois.”

Valtioneuvoksen oma evakkomatka alkoi kaksivuotissyntymäpäivänä 18.6. 1944 Jämskistä, kun isä laittoi omatoimisesti perheen junaan matkustamaan turvaan äidin sukulaisten luo Lempäälään.

Uosukainen kiinnitti erityistä huomiota tyttöihin ja poikiin, jotka noin 10-vuotiaina lapsina joutuivat kohtuuttoman raskaiden tehtävien ja vastuiden eteen.

”Kuinka pitkälle miesten ja naisten syövät ja sydänviat ja yletön alkoholinkäyttö selittyvät liian varhain alkaneella taukoamattomalla työllä ja rakkaudettomalla kohtelulla”, kyseli valtioneuvos.

Kuudennen kerran järjestetty valtakunnallinen Evakkovaellus oli täynnä ohjelmaa, jota oli myös reitin varrella. Ehkä kosketta-
vin näky oli pientareella lepäillyt nelikuukautinen vauva, vaelluksen nuorin osanottaja. Aikanaan vauvoina evakkotielle joutuneista nuorimmatkin ovat tänä vuonna 68-vuotiaita.

Avajaisissa kuultiin Someron Laulumiesten esitysten lisäksi

87-vuotiaan Aili Järvisen lausuntaa. Somerolle evakkona tullut Järvinen esitti Toivo Lyyran runoja, jotka kuvaavat eläinten tuntemuksia evakkoon lähdöstä.

Somerniemen Musiikkiteatteri esitti vaelluksen lopuksi Tuntematoman sotilaan avainkohtauksen alikersantti Antti Rokan kapinoinnista. Karjalaisen pienviljelijän tuska viljelytöissä ahertavan raskaana olevan vaimon tilanteesta ja ennustus sodan lopputuloksesta menivät suoraan vaeltajien sydämiin.

Evakkovaelluksen järjestämisestä kantoi vastuun Someron Karjalaseura. Mukana järjestelyissä olivat Evakkolapset ry ja paikalliset järjestöt. Someron Karjalaseuran puheenjohtaja Seppo Pyykkö innosti puheissaan kertomaan jälkipolville elämästä kauniissa Karjalassa ja tekemään Evakkovaelluksesta yhtä tunnetun kuin ovat Karjalan piirakat. Vaellus loppui kenttähartauteen Somerniemen kirkossa, joka täyttyi kuin konsanaan joulukirkko.

Kesällä 2013 vaelletaan Kangasalla. Vaelluksen järjestää Kangasalan Karjalaseura Kangasalan Karjalaisen Kulttuurikeskuksen, Äijälän, ympärillä.

Evakkolapset ry

– Puheenjohtajalt´ itseltää –

Seilipaatil tuop vastatuulki kottii

Kesä ja loma paljastavat, millainen ihminen oikein on. Koko muun vuoden ansiotyö määrittää pitkälti, mitä ja missä teemme. Kesäloma vapauttaa näistä rajoista, ja pääsemme toimimaan siten kuin oikeastaan muulloinkin haluaisimme.

Suurelle osalle suomalaisista kuuluu kesään mökkeily. Siinä yhdistyvät luonnonläheisyys, vapaus aikatauluista ja pukeutumiskoodeista sekä suorituspaineista, joiden vuoksi ollaan valmiit tinkimään jokapäiväisistä mukavuuksista. Mökillä voi toki myös ahertaa, jos siihen tulee kutsumus.

Evoluutiopsykologia tunnistaa mökkeilyssä pyrkimyksen lajityypilliseen habitaattiin. Tämä tarkoittaa, että jokaisella eläimellä on sille geneettisesti määräytyvä ”oikea” elinympäristö; ”väärässä” ympäristössä erittyy stressihormoneja, jotka panevat eläimen liikkeelle, parempaa etsimään. Tämä taas kytkee ympäristön terveyteen: stressihormonit heikentävät vastustuskykyä sekä nostavat verenpainetta ja sykettä. Sanonta ”latastin akkujani mökillä” osuu hämmästyttävän hyvin yhteen tämän kanssa: mökillä toivutaan siitä rasituksesta, mikä vuoden aikana on ”väärässä” ympäristössä kasautunut. (Tarkkaan ottaen ihmiselle on savanni kaikkein kotoisin, mistä taas seuraa mm. viehtymys lyhyeksi leikattuihin nurmikenttiin, mutta se onkin jo sitten kokonaan toinen juttu.)

Kivikaupungit syntyivät laajemmin teollisuusyhteiskunnan mukana. Ne eivät enää ole niin tarpeellisia, kun tuotantolaitosten pyörittämiseen ei tarvita suuria ihmismassoja. Yhä useamman työpöytä kulkee salkussa tai taskussa, eivätkä kello tai kalenteri määrää työaikoja. Suomessa on kerrostaloasuntoja jo puoli miljoonaa enemmän kuin ruokakuntia, joiden asumisihannetta sellainen vastaa; mobiili työ ja pidentynyt kolmas elämä suosivat paluuta kohti terveellisempää luonnonläheistä omakotiasumista, esi-isiemme asumistapaa.

Toinen merkittävä piirre lomanvietossa on virikkeiden ja kokemusten etsiminen. Auringossa löhöily on vähentynyt aktiivilomailun kasvaessa. Kesällä ollaan valmiit kuluttamaan talven säästöjä matkailuun ja erilaisiin tapahtumiin osallistumiseen. Emme siis todellisuudessa juokse rahan perässä, vaan keräämme pelimarkkoja nauttiaksemme niistä. Hyvä näin.

(Auringon ottaminen sinänsä on hyödyllistä, koska ihminen tuottaa sen avulla D-vitamiinia. Talvella sen lähteet ovat maitotuotteet, kala, kananmuna ja sienet. Tästä on voitu päätellä, että ihmisen oli mahdollista asettua näille leveysasteille vasta sitten, kun kalastus keksittiin. Kalastaja – Suomen vanhin ammatti. Ja koivistolaisten.)

Seuran oma kesätapahtuma, Koivisto-juhlat, on lähellä. Sinne on mukava kokoontua jälleen tuttuja tapaamaan, kuulumisia vaihtamaan ja uuttakin näkemään ja kokemaan. Toivottavasti mahdollisimman monella on tähän mahdollisuus; se on samalla kiitos järjestäjille siitä suuresta panoksesta, jonka he ovat antaneet juhlien järjestämiseen. Ja muistakaa ottaa rahaa mukaan; näiltä juhlilta löytyy varmasti jotain kotiin vietävää. Ja jouluunkin on enää viisi kuukautta.

###

Otsikolla ei ole mitään tekemistä tämän jutun kanssa, mutta sen tarkoituksena onkin vain herättää lukijan mielenkiinto. Ja onhan se elävää perinnettä.

Jouni Särkijärvi

**Suomen
Koivisto-Seura r.y.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseitenä
- järjestää kotiseututilaisuuksi
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Jouni J. Särkijärvi
Kuurinniityntie 1, 02750 Espoo
puh. 040-561 4951
jouni.sarkijarvi@pp.inet.fi
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050-516 5651
Sihteeri, Virpi Huhtanen,
Ahtaanmäki1A2, 02280 Espoo.
puh. 0440-501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi
varalla Risto Kaukiainen, Helsinki

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta
puh. 05-5448850
Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040-564 9341
Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj.
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 050-548 1601
Senioritoimikunta, Helge Teikari pj.
07190 Halkia
puh. 019-664 8112

Hallituksen muut jäsenet:
Raimo Kyytsönen, Mäntsälä
varalla Hannu Veijalainen, Lahti
Eero Ahtikari, Piikkiö. 050-525 5174
varalla Airi Saarinen, Turku
Tuomo Kokkala, Kotka. 050-589 4443
varalla seppo Rytkölä, Kotka
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752
varalla Pertti Hämäläinen, Espoo
Riitta Nurmi, Porvoo. 041-455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo

Hanna Silfver, Piispanristi. 02-243 2940
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098
varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj. Sirpa Taskinen
puh. 040-5811 642
Säätiön asiamies Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
puh. 040-583 5397
koivisto-saatio@kolumbus.fi

Kotiseutumatkalla Humaljoella ja vähän muuallakin 19-20.5.2012

Matkajoukkomme koostui lähinnä Varsamäen Ratioiden ja Humaljoen Orava-sukujen jälkeläisistä. Mukana oli 24 juuristaan kiinnostunutta sisarusta, serkkua, pikkuserkkua sekä kaukaisempaakin sukulaista. Joukossamme oli muutama ensikertalainen, mutta useammat olivat käyneet jo aikaisemminkin Humaljoella. Meillä oli ilo saada mukaan matkallemme viisi Koivistolla syntynyttä, joista kaksi oli ehtinyt käydä kouluakin Humaljoella.

Matkalle mukaan olimme ottaneet karttoja, Koivistolaiset 1939-kirjoja sekä talo- ja henkilökuvia hahmottamaan sitä, keitä taloissa oli asunut ja minkälainen talo sekä ympäristö olivat ennen. Mukana oli myös vanhoja maise-makuvia ja valokuvia mahdollista tunnistusta varten.

Kari Hämäläinen oli matkamme järjestäjä, Viipurin ja Koiviston historiaa hyvin tunteva opas ja bussimme kuljettaja. Ensimmäisenä päivänä ajoimme rajalta suoraan Koivistolle. Matkalla Ahti Kaukiainen kertoi tarinaa markkinamatkasta Koivistolta Viipuriin, jota taivallettiin 1920-luvulla höyrylaivalla.

Koivistolla kävisimme kirkon museossa, johon oli koottu aika mukavasti kuvia ja tavaroita myös Suomen ajalta, tosin ihmetelimme suomenkielisten selostusten puuttumista.

Sää suosi meitä molempina päivinä, aurinko paistoi pilvetömältä taivaalta. Laskimme perinteisesti kukat kirkon viereen suomalaisten pystyttämälle Koivistolle haudattujen muistomerille. (Kuva 1 Koiviston kirkolla).

Seuraava pysähdyspaikkamme oli Kotterlahden uimaranta, josta käsin osa joukostamme kiipaasi yli tien rautatielle ja tähyili sieltä Uttakylää. Uudessakylässä, joka oli ennen sotia ollut uusi asuntoalue, asui Vilho Simonpoi-

ka Ratia perheineen. Muutamia venäläisten tekemiä rakennuksia siellä näkyi olevan, mutta tällä kertaa emme menneet tutustumaan alueeseen tarkemmin toisten odotellessa siellä rannalla.

Koiviston kirkolta on noin 10 km Humaljoen Varsamäelle, jossa pyörähdimme bussilla Jooseppi Ratian pihapiirissä. Mukanamme oli kuva talosta ja talon pihalla oleesta suuresta keinusta, jossa Varsamäen nuoret pääsiäisenä 1933 keinuivat. Näin saimme hieman hahmotettua ennen sotia ollutta aikaa, sillä mitään vanhaa rakennusta ei ole jäljellä.

Joku suomalainen oli löytänyt jokin aika sitten Jooseppi Ratian perheraamatun Pietarin antiikki-kaupasta ja kaupitteli sitä netissä, josta se huomattiin. Näin raamattu saatiin takaisin sukuun, kertoi matkalla ollut Joosepin jälkeläinen Risto Ratia. Aikamoinen löytö!

Jatkoimme matkaa yli Humaljoen sillan asemaseudulle Risukkoon entiseen Anna-Mari Oravan taloon, johon tehtiin pikainen tervehdyskäyntikin. Palasimme takaisin maantienristille saakka, josta käännyimme oikealle ns. asemalle menevälle tielle ja Turvikinmäelle. Ajoimme ohi Ratian majatalon perustusten, ohi jäljellä olevien Käkösen ja Kähkösen talojen Orava-suvun ”kantatilalle” Känä 1.

Konsta Peussan talon rauni-

ot mäen rinteessä ovat vastapäätä Orava-suvun talojen raunioita. Humaljoen koulut tuhoutuivat talvisodassa ja asemasodan aikana lapset kävivät koulua tässä Peussan talossa. Mukana matkassamme oli kaksi tämän koulun entistä oppilasta Irma Raninen os. Ratia ja Ahti Kaukiainen (Kuva 2).

Kuljettajamme Kari jäi keittelemään meille kahvia ja lähdimme tutustumaan Orava-suvun kanta-tilan raunioihin.

Lähimpänä tietä on Väinö Oravan talon ja ulkorakennusten perustuksia. Seuraavana pellolle ja Humaljokeen päin löytyy Juhana Oravan rakennusten perustuksia ja kauimmaisena tiestä samassa linjassa ovat Taavetti Oravan talon perustukset. Muistelimme, että Taavetti Oravalla oli ollut mm. kilpahevosiä ja vaimo Maria os. Torkkeli oli ”kansanparantaja”, hoiteli yrteillä erilaisia vaivoja.

Ainakaan 1990-alussa alueelle ei vielä päässyt, aidatulla alueella oli jotakin venäläistä yritystoimintaa. Viime kesänä iloksemme huomasimme, että venäläiset rakennukset olivat hävinneet paikalta ja pääsimme ensi kertaa tutustumaan sukutalojemme raunioihin ja ympäröivään luontoon. (kuva 3 Orava-sukua Taavetti Oravan talon perustuksilla).

Muutama pajuangervon ja juhannusruusun taimi mukanamme palasimme autolle ja nautimme kahvia ja kuljettaja Karin Haminan torilta hankkimia maukkaita perunapiirakoita sekä munkkeja. Aurinko paistoi, lämmintä oli yli 20 astetta ja käkikinnostui kukkumaan oikein tosissaan.

Palasimme samaa tietä takaisin viime vuotisesta matkasta viisastuneina, koska tien kunto on etäämpänä huonompi. Maantienristillä pysähdyimme ja kuvailim-

Peussan talon, koulun rappusilla entiset koulun oppilaat Ahti Kaukiainen ja Irma Raninen. Takana kuvassa myös Jorma Jack. 2

me Ahti Kaukiaisien äijän Gabriel Ratian kotipaikkaa. Gabriel oli laivuri ja tunnustettu kansanlaulaja, hänen tuotteitaan on myös valtakunnallisissa kokoelmissa.

Varsamäellä pysähdyimme nyt pidempään. Simo Ratian jälkeläiset kävivät tervehdyskäynnillä vanhempiensa ja isovanhempiensa entisessä kotitalossa. Saimme kurkata hieman sisällekin ja talon rouva esitteli mm. kammarin vanhaa pönttöuunia. Tupa ja kammarit ovat paikoillaan, mutta mikään muu ei muistuta menneestä. Viimeiset ulkorakennukset ovat

hävinneet joskus 1980-luvulla, jäljellä on vain vanha omenapuu talon pihapiirissä. Humaljoen tiestä johti koivukuja Simo Ratian talolle (Kuva 4)

Tie toisella puolella mäen rinteessä kävisimme Anton Ratian talon perustuksilla. Perunakuoppa on vielä jäljellä ja myös hieman alempana navetan rauniot. Talossa asui myöhemmin Kaapriel Rokan perhe.

Hieman alempana on Antonin veljen Mikko Ratian rakennusten rauniot. Mikon tytär nyt 80-vuotias Irma Raninen muisteli

Matkalaisten ryhmäkuva Koiviston kirkon edessä. 1

Orava-sukua Taavetti Oravan talon perustuksilla. 3

haikeana kotitiellä, kun samaisella tiellä v. 1944 saatteli 17-vuotiaista Kaino-veljeään sotaan. Kaino oli sanonut: ”Pidä sisko huolta itses-täsi”. Kahden kuukauden päästä veli oli jo kaatunut Saarenpäässä.

Mikko Ratian toisena raja-naapurina oli Jooseppi Ratia ja siellähän jo tullessa autolla pyö-rähdimmekin. Mikko Ratiaa vas-tapäättä Humaljoen tien toiselta puolelta Aatami Ratian talo on hä-vinnyt joitakin vuosia sitten. Nyt paikalla on venäläisiä rakennuksia.

Matkamme jatkui takaisin kauppalaan. Kävimme Koiviston entisellä asemaseudulla, asemaahan ei enää ole, mutta rautatieläisten entinen asuintalo on jäljellä. Esko Orava oli asunut talon toisessa ker-roksessa. Entuudestaan Eskolle tut-tu nykyinen isäntä pyysi meidät si-sälle ja Esko näytti meille sänkynsä paikankin. Pienenä poikana Esko oli katsellut talon kellarin rappusil-ta, kun pommikoneet matkasivat Viipuriin. Koivistoakin pommi-tettiin, ja pommi oli pudonnut myös radan toiselle puolelle lähelle kotitaloa ja särkenyt ikkunan. Kak-sikerroksisen kivitalon pihapiirissä on jäljellä myös muutama puinen piharakennus.

Nyt oli jo aika suunnata kohti Mannolan hotellia ja siellä odotta-vaa illallista. Hotelli sijaitsee enti-

sen Mannolan koulun naapurissa aivan rannan tuntumassa. Ystäväl-linen henkilökunta oli meitä vas-tassa portailla. Ruokailun jälkeen jäimme ruokasaliin katselemaan vanhoja Koiviston kuvia ja tunnis-telemaan suvun henkilöitä kuvista. Hotellin henkilökunta oli hyvin kiinnostunut ajasta ennen sotia. Näytimme heille vanhoja kuvia Humaljoelta ja selasimme yhdessä myös Koivistolaiset 1939-kirjaa.

Sunnuntaiaamu valkeni kirk-kaana ja oli oikein mukava herätä käen kukuntaan. Aamiaisen jäl-keen, hotellin vieraskirjaan kii-tokset ja sitten jo jatkoimmekin matkaamme henkilökunnan vil-kuttaessa hotellin rappusilla.

Ensin teimme pienen kierrok-sen Mannolassa, kävimme kään-tylässä ”Mannolan pikavuoron pysäkillä”. Vastaamme tulikin tuo ”pikavuoro” matkustajineen, auto ei näyttänyt kovinkaan nykyaikai-selta. Mannolaan oli rakennuttu paljon korkeiden kiviaitojen ym-päröiviä hulppeita linnamaisia hu-viloita. Mannolan ihanat hiekkarannat ja kuuluisan sikapetäjikön näimme, petäjistä osa oli tosin jäänyt korkean kiviaidan taakse huvilan pihalle.

Seuraavaksi tutustuimme pi-kaisesti Penttilään Ahti Kaukiai-sen toimiessa oppaana vanhassa

Äijänsä Simo Ratian talolle johtavalla tiellä, vasemmalta Eila Ratia, Eija Tuominen ja Leena Ratia. 4

kotikylässään. Penttilän rannasta tähyilimme Saarenpäätä. Tämän lähemmäksi Saarenpäätä ei tänä kesänä pääse.

Ennen sotia rannan tuntu-massa oli Humaljoella syntyneen merikapteeni Anton Ratian ko-titalo, ainoastaan maakellari oli jäljellä pihapiirissä. Öljysatamaa tähyilimme aidan takaa ja ran-taa, jossa viimeinen Penttilässä rakennettu Alli-niminen laiva oli rakennettu (mestarina Pärty Ma-tikka Saarenpäästä). Tästä Pentti-län rannasta kulki jäätie suoraan Saarenpäähän, välimatka on noin neljä kilometriä.

Matkamme jatkui pääkohtee-seemme Humaljoelle. Maantieris-tiltä ajoimme niemeen päin aivan Humaljoen linnakkeelle menevälle tielle saakka. Joitakin vanhoja suomaistaloja oli jäljellä, mutta enem-män venäläistä uudisrakennusta.

Takaisin tullessa pysähdyim-me Roimäessä olleen Humaljoen osuuskaupan kohdalla, sillä osa meistä halusi päästä tarkaste-lemaan Humaljoen Ratioiden ”kantatilaa” Humaljoen lahden rannalle. Kukaan joukostamme ei ollut ennen käynyt ko. paikalla. Kartat, kamerat mukaan ja mat-kaan. Kari jäi keittelemään kahvia ja kattamaan retkipöytää tauolle jääneiden kanssa.

Tie näytti vievän tästä suoraan rantaan, mutta päätimme koukata hieman kauempaa oikealta pel-lon laidasta. Joitakin rakennusten kivijalkoja tuli vastaan ja lopulta törmäsimme Humaljoen koulun raunioihin. Koulun rappuset olivat jäljellä ja osa kivijalkaa. Otimme paikalla ”luokkakuvan” (Kuva 5).

Täältä lähdimme kohti lah-den rantaa, jossa näkyi olevan pa-ri kesähuvilan tapaista taloa. Kul-jimme yli pellon ja eteemme tuli talojen raunioita. Mielestämme olimme nyt vanhojen Ratian talo-jen raunioilla Alamäessä. Alueella oli vanhoja omenapuita, marja-pensaita, ruusuja ja pajuangervoja ja taisi olla raparperipensaskin.

Mäen kumpareelta laskeu-duimme rantaan päin, vastaan tu-li kaksi miestä. Miehet puhuivat ainoastaan venäjää. Ymmärsim-me, että he olivat Kazakstanista. Taas sitä venäjänkielentaitoista henkilöä kaivattiin! Piirtelimme vuosilukuja hiekkaan ja hoimme Suomi-Finland. Toinen miehistä kipaisi hakemassa huvilasta jota-kin ja näytti meille kahta kolik-koa, 10 penniä vuodelta 1919 ja 2 kopeekan kolikon vuodelta 1917. Rahat olivat löytyneet tältä alu-eelta. Miehet luovuttivat kolikot vasta 200 ruplasta, mutta saimme-pa sentään rahat muistoksi näiltä Ratia-suvun mailta. Otimme pajuangervoa ja ruusua mukaan ja kiireesti linja-autolle piknik-kahville. Miehet jäivät hieman ih-meissään katselemaan jälkeemme.

Vielä pysähdys Humaljoen Hovimäellä ja muutama kuva. Gabrielin, Justiinan, Anton, Si-mon ja Mikon isä Pietari Ratia Humaljoen Ratiat-tilalta avioitui Regina Torkkelin kanssa ja tuli vävyksi Antti Torkkelin taloon Hovimäelle. Ainakin Simon vanhimmat lapset syntyivät vielä Hovimäellä ennen muuttoa Var-samäelle.

Vierailimme vielä Risukossa. Kävelimme miltei tien päähän katsomaan Ale ja Otto Orava ko-tipaikkojen raunioita. Vanhojen perustusten päälle oli kyhätty uu-sia asuinrakennelma. Joen toisella näkyi Oravan kantatila, jossa kä-vimme eilen.

Seija Karvonen Kausalasta kirjoitti kesäkuun lehteen muistelon: Vielä kerran Kiiskilään. Siinä vanha kauppa oli muuttunut saunaksi. Tekstin pitää olla: Vanha kauppa Kurkelassa ole edelleen käytössä. Sama, jossa mieheni oli veljiensä kanssa käynyt lapsena...

Bussi suuntasi nyt yli Hu-maljoen aseman kupeesta radan yli ns. Maksalahden tielle ja kohti Viipuria.

Jäljellä oli kuitenkin vielä yksi kohde Humaljoella, Muta-maa. Bussi pysähtyi tienlaitaan. Raimo ja Esko Oravan johdolla innokkaimmat kiirehtivät metsän läpi vanhalle Mutamaan tielle ja Ferninand Oravan kotipaikalle. Paikalta aukesi edelleenkin iso pel-toalue, jossa ennen olivat monen-kin Ratian ja Oravalaisten pellot. Raimo Orava muisteli, että tuolla pellonlaidassa oli desantteja tulos-sa, mutta onneksi heidät oli saatu kiinni myöhemmin metsästä.

Johanneksessa kävimme vie-lä Alakirjolan kartanon alueen raunioita tutkimassa. Komeaa navetan seinää oli vielä pystyssä. Kartanon rannasta Ahti Kaukiai-nen löysi mukulaleinikin taimen, jonka lahjoitti sitten innokkaalle ”muistojen keräilijälle”, pikkuser-kulleen Eijalle.

Alakirjola liittyy Orava-suvun historiaan. Esi-isä lähti Viipurin Neitsytniemeltä, tuli puotipal-velijaksi Alakirjolaan ja sitten 1850-luvulla muutti perheineen Humaljoelle Känä 1.

Nyt bussiin ja kohti Viipurin Pyöreätä tornia ja ruokailua. Pikai-nen käynti hallissa, Sorvalin valin-nassa ja bussin nokka kohti rajaa.

Olimme oikein tyytyväisiä matkaamme. Ensi kertaa Koivis-tolla, suvun juurilla käyneet saim-me rokotettua koivistolaisiksi. Oli hienoa tutustua myös sukulaisiin, joita ei ollut ennen tavannut.

Tänne täytyy tulla uudelleen, oli yhteinen mielipiteemme. Siis ensi toukokuussa taas Humaljoelle!

Toivomme myös tämän mat-kakertomuksen myötä saavamme yhteyttä Emma Niemen os. Ora-van (1887-1996) jälkeläisiin.

Eija Tuominen (isovanhemmat Simo ja Ida Ratia os. Orava sekä Anton ja Pauliina Samuli os. Ma-tikka) puh. 0400 244 290
Petri Orava (isovanhemmat Adolf ja Sylvia Orava os. Ratia)
Kuvaajana myös Risto Ratia

Keväinen ”luokkakuva” kansakoulun raunioilta Roimäeltä. 5

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Koivisto-juhliin ovat kaikenikäiset tervetulleita!

Juhlien yhteydessä järjestetään **Koiviston Viestin lukijatiedustelu**, johon kannattaa osallistua. Siinä pyydetään vastaamaan muutamiin lehden sisältöä koskeviin kysymyksiin. Vastanneiden joukosta arvotaan kolme voittajaa, joita odottaa kolmenkymmenen euron palkinto!

Jos haluaa tulla lauantaina katsomaan Hovin perheteatterin esittämää näytelmää Muistojen illassa, joka alkaa klo 16:30, muttei muuten osallistu Koivisto-juhliin, voi ostaa ovella pääsylipun teatteriin. Sen hinta on 10 euroa.

Lapsille ja nuorille on juhlissa monenlaista ohjelmaa. Heille järjestettävän kuvataidekilpailun työt pitää jättää viimeistään 27.7. seuran taidetoimikunnalle. Lue tarkemmin kesäkuun Viestistä ohjeet.

Palkintojen ja kunniakirjojen jako tapahtuu lauantaina klo 12:30 juhlasalissa. Ohjelmassa on Mikon ja Ronin esittämää musiikkia, vanhoja koivistolaisia laululeikkejä sekä koulussa laulettuja lauluja. Taidetoimikunta ja perinnetoimikunta järjestävät työpajan, ja mikäli sää sallii, koulun pihalla on erilaista ohjelmaa. Voi vaikka kokeilla pussijuoksua tai puujaloilla kävelyä sun muuta. Siellä on myös piilenheittoa (= tik-kakisa) johon voi osallistua. Voittaja saa pokaalin ja muutama seuraavakin palkitaan!

Koivistolaisella torilla on onnenpyörä, jossa on monenmoisia palkintoja. Muistojen illan näytelmä sopii myös nuorille katsojille. Mukana on eri-ikäisiä näyttelijöitä. Näytelmä esitetään koiviston murteella, jota lienee hauska kuulla.

Iltaohjelmaa varten voi tiedustella vihjeitä juhlien infopisteestä. Siellä on varauduttu kaikenlaisiin kysymyksiin ja antamaan neuvoja vaikkapa siitä, miten iltaa voi viettää Linnanmäellä. Laivaristeily Helsingin edustalla voisi olla myös mukava vaihtoehto. Ja Seurasaarikin on lähellä.

Sunnuntain aamuhartaudessa Villepappi on luvannut ottaa puheessaan lapset huomioon ja virretkin ovat kaikille tuttuja. Tervetuloa vaan mukaan! Lasten ja nuorten askartelupajaa pyörittää sunnuntaina Hanna Silfver. Siellä taitaa olla ohjelmassa mm. huovutusta?

Kyläkokouksia ja sukkokouksia en ole vielä muistanut mainostaa. Tulkaa ihmeessä ja osallistukaa! Siel voip tavata vaikkosii seukko!

Koivisto-juhlat ovat kesän kohokohta. Nähdään siellä! Tervetullo!

Alle 18-vuotiaat pääsevät juhliin ilmaiseksi. Pääsyliput maksavat lauantaina 20 €/henkilö ja sunnuntaina 10 €/henkilö.

Tervetuloa omalla autolla Munkkiniemeen Koivisto-juhlille!

Jos tulet omalla autolla kesän Koivisto-juhlille, kannattaa ajaa ykköskehätietä (tie 101) Turunväylälle saakka ja kääntyä sitten Helsingin suuntaan. Turunväylä päättyy Huopalahdentielle.

1) Turunväylän päästä käännetään oikealle Huopalahdentielle ja heti seuraavasta kadunkulmasta oikealle Tietokujalle. Siellä on IBM:n parkkipaikka, jossa on tilaa 170 autolle (kuvassa P1). Matkaa juhlapaikalle on 200 metriä ja sekin alamäkeä.

2) Tietokujaa pitkin pääsee myös parkkipaikalle (P2), joka sijaitsee Munkkiniemen ala-asteen pihalla. Matka koululle ei ole juurikaan pidempi kuin IBM:stä.

3) Jos haluat tuoda matkustajasi suoraan koululle, aja Turunväylältä oikealle Huopalahdentielle ja suoraan eteenpäin Munkkiniemen aukiolle asti ja käännä oikealle Munkkiniemen puistotielle. Aja puistotien päähän ja käännä oikealle Laajalahdentielle. Koulu on loivan mäen päällä suoraan edessäsi.

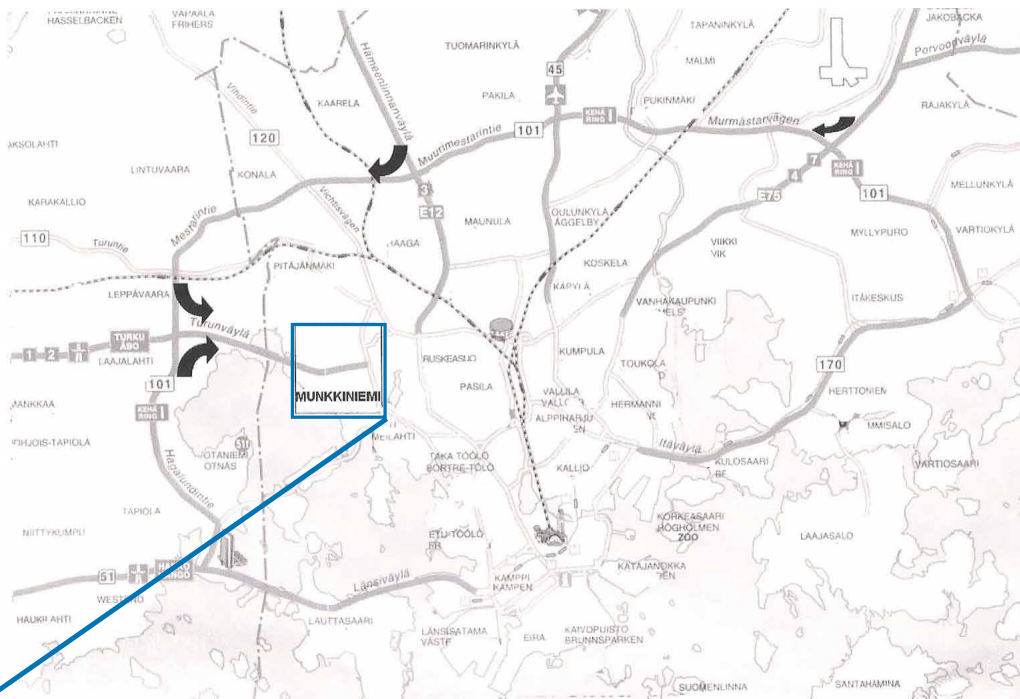
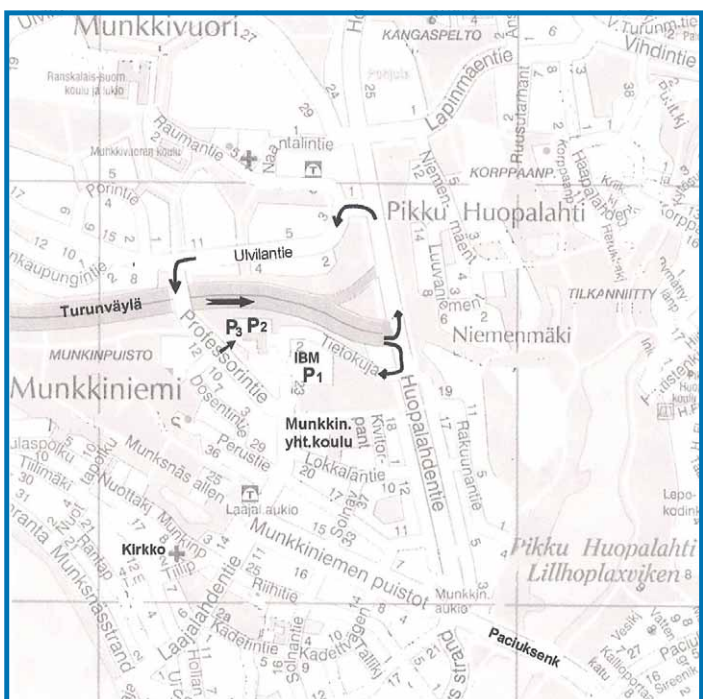
4) Lähin parkkipaikka Laajalahdentielle ajettuasi on (P3), joka sijaitsee Professorin-tien varrella Munkkiniemen ala-asteen hiekkakentällä.

Tai jos haluat viedä autosi joko parkkipaikalle (P1) tai (P2) aja Professorintietä sillan yli ja käännä oikealle Ulvilantielle. Jatka edelleen oikealle Huopalahdentielle ja sieltä edelleen Tietokujalle.

Koulun pihalle ei saa pysäköidä autoja. Taksit ja henkilöautot voivat toki tuoda juhlavieraita vaikka ihan pääoven eteen, mutta parkkipaikat ovat muualla ja niitä on riittävästi.

Julkisilla kulkuneuvoilla Helsinkiin tulevien kannattaa nousta Sokoksen pysäkiltä Munkkiniemeen menevään raitiovaunuun nro 4. Mene sisään etuovesta ja osta raitiovaunun kuljettajalta raitiovaunulippu. Se maksaa 1,80 euroa. Jää pois vaunusta Munkkiniemen puistotien päässä, Laajalahdentien kulmassa. Käännä oikealle ja kävele 200 metriä, loivan mäen päälle. Olet perillä Munkkiniemen yhteiskoululla. Tervetuloa Koivisto-juhliin!

Koivisto-juhlien juhlatoimikunta /
Tuula Koppinen

64. Koivisto-juhlat Helsingissä 28. – 29.7.2012 ohjelma

Munkkiniemen yhteiskoulu, Laajalahdentie 21

Lauantai 28.7.

10:00 Suomen Koivisto-Seura ry. OPO
Johtokunnan kokous

11:00 Koivisto-Säätiö MA3
Hallintoneuvoston ja hallituksen kokous

11:30-15:30 Ruokailu ja kahvio koulun ruokalassa

12:00 Lipunnosto ja lippulaulu
Tervehdyssanat Kata Aaltonen

12:30 **Näyttelyjen avajaiset** juhlasalissa:
Musiikkia, Mikko & Roni
Avajaissanat Jorma Simola
Palkintojen ja kunniakirjojen jako
Koivistolaisia laululeikkejä ja vanhoja koululauluja
Lapsille ohjelmaa sisällä ja ulkona

13:00-16:00 Taidenäyttely ja perinnenäyttely avoinna

12:30-15:30 Mölky- ja piilenheittokilpailut Juhani Villanen

16:00 Kilpailujen palkintojen jako juhlasalissa

12:30-16:00 Koivistolainen tori, arpajaiset ja onnenpyörä

12:30-15:30 Kyläkokoukset 2. kerroksen luokissa

16:30-18:00 **Muistojen ilta** juhlasalissa:
Tervetulolaulu, säestys Vesa Kari
Kyläntytöt sytytetään, Pekka Huhtanen & Zina Hellén
Yhteislaulu "Mie muistan koko elämäni ajan" säestys Vesa Kari
Koivistolainen näytelmä "Ei köyry eikä ketku", Hovin perheteatteri

Sunnuntai 29.7.

10:00 **Aamuhartaus** juhlasalissa:
Puhe Ville Vauhkonen, säestys Sanna Hilska
Virret: 490, 571, 548
Seppelairueet sankarihaudalle ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä

11:00-15:00 Ruokailu ja kahvio koulun ruokalassa

11:00-14:30 Taidenäyttely ja perinnenäyttely avoinna

11:00-14:00 Koivistolainen tori, arpajaiset ja onnenpyörä

11:00-14:00 Sukukokoukset 2. kerroksen luokissa

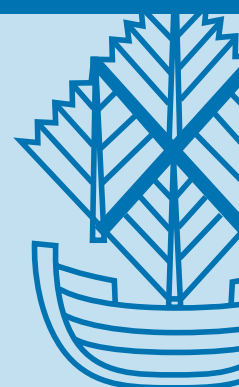
11:30-13:00 Lasten työpaja opettajien ruokalassa

14:30 **Päiväjuhla** koulun juhlasalissa:
Yhteislaulu "Karjalaisten laulu" säestys Sanna Hilska
Tervehdyssanat Tuula Koppinen
Sellomusiikkia Lauri Grünthal
Helsingin kaupungin tervehdys Risto Rautava, kaupunginhall.pj.
Musiikkia Viipurin Lauluveikkojen kvartetti
Juhlapuhe FM Helka Nurmi
Kansantansseja Espoon kansantanssijat, ohj. Raimo Behm, säest. Vesa Kari
Nuoren koivistolaisen tervehdys Jouni Aaltonen
Yksinlaulua Linda Miettinen, säestys Sanna Hilska
Lausuntaa Paula Hovi
Viulunsoittoa Mervi Myllyoja
Vuoden 2012 Koivistolaisen julkistaminen, Jouni J. Särkijärvi
Yhteislaulu "Koiviston valssi", säestys Vesa Kari, kansantanssiryhmä esiintyy
Kultaisten ansiomerkkien jako, Jouni J. Särkijärvi & Virpi Huhtanen
Karjalan Liiton Piirakkamestari, Tuula Koppinen
Koivisto-juhlat vuonna 2013, Karhulan ja ympäristön Koivistolaiset
Päätössanat, Jouni J. Särkijärvi
Yhteislaulu Maamme, säestys Sanna Hilska

Koiviston Kaukiaisten sukuseuran

jäsenet kutsutaan täten seuran sääntömääräiseen kokoukseen, joka pidetään Koivisto -juhlkien yhteydessä Helsingissä Munkkiniemen yhteiskoululla sukukokouksille varattuna aikana sunnuntaina 29.7. klo 11.00 alkaen kokoustilassa MA 3. Tervetuloa !

Johtokunta

Terve

Olen kirjoittanut äitini tarinaa hänen lotta-ajastaan Päämajassa Mikkeliissä. Haen nyt lisätietoja 'kaikkialta'.

Minua kiinnostaisi tietää lisää seuraavista henkilöistä, jotka sodan aikaan olivat Koiviston seudulla. Toimi Hoikkala lähinnä sen takia taisteliko hän kotimaisemissaan? Hän oli luutnantti ja oli sankari Melansaaren taisteluissa 4.-5-7.1944 Viipurinlahdella. Sai ylennyksen taistelun jälkeen kapteeniksi. Onko hän ehkä vielä elossa?

Eki (Erkki ?) Pennanen - minulla on tieto, että hän oli Vanhanlahden linnakkeen päällikkö ja Suomen vanhin luutnantti kesällä 1943.

Mikä on hänen tarinansa, oliko paikkakuntalainen?

Myös Saarenpään linnakkeen palveluksessa olleet Karl-Erik Lång (1938-1939 ?) ja majuri Kauko Miekkaavaara, joka sai surmansa 5.7.1944 Viipurinlahdella (Teikarinsaareessa).

Onko seurallanne tietoa näistä henkilöistä? Eri kirjoista olen saanut hiukan tietoa, mutta lisätieto/ kirjat olisivat avuksi.

Kovasti kiitollisena tietoja odotellen
Markku Suominen 040 571 5151
markku.suominen333@gmail.com

Tervetuloa tutustumaan Saarenpää1939 kotisivuihin Koiviston Juhlille. Olemme juhlilla esittelemässä tietokoneen kanssa Saarenpään kotisivuja.

Saarenpää-sivut sisältävät kaikki saarenpään talot ja asukkaat v. 1939 vuoden tilanteen mukaan. Sivuilla on myös paljon valokuvia taloista ja perheistä.

Saarenpään kotisivujen esittelytiloissa on mahdollisuus myös valokuviesi skannaukseen, jotta saamme täydennystä Saarenpään sivujen valokuva-albumiin, myös muiden kylä valokuvia otetaan mielellään kopioitavaksi. Markku Vartiala kopioi kuvat tietokoneelle.

Sukututkija Hannu Seppinen on myös paikalla, jotta voit keskustella sukuasi koskevista tiedoista hänen kanssaan.

Hannu Seppinen

Tilaisajat ja Ryhmämatkat
18-50 paikkaisilla autoilla

TTMATKAT OY

Tapani Teikari
Pornainen
+358(0)408291824
tapani.teikari@ttmatkat.fi
www.ttmatkat.com

Onnitteluit` ja muistamissii`

ERIKA ESKOLA on valmis-
tunut ylioppilaaksi Itä-Hä-
meen Opistosta Hartolasta.

Mummi Helmi Eskola on
kotoisin Vatnuorista.

Turun Yliopistossa on
lääketieteen lisensiaatti
tutkinnon suorittanut
VEIKKO NIKULAINEN

ja pikkusiskonsa SAARA
NIKULAINEN ylioppilastut-
kinnon Naantalin lukiosta

Sisarusten mummo Eila Ni-
kulainen o.s. Putus Koivis-
ton Putuksen kylästä.

Aurajoen lukio Turku
ylioppilas LAURA LEHTO.

Äiti Marja-Leena Laiho-
Lehto, mummi Leena Laiho,
os. Ratia, isomummi Hilda
Ratia Koiviston Humaljo-
elta.

JARMO AATOS PALONEN
valmistui Metropoliasta
(AMK) insinööriksi
21.06.2012.

Vaari Aatos Simola,
Koiviston Tervahartelasta.

Onnea ylioppilas AINO ELI-
NA LAIHO (synt Turussa).

Alma (os Mäkeläinen synt
Penttilässä) ja Petter Pullin
tyttären Ulla (os Pulli synt.
Koivistolla) ja Kaino Hal-
misen (synt. Raumalla)
tyttären Reetta (synt Rau-
malla) ja Matti Laihon (synt
Turussa) tytär.

Kevään ylioppilas
ROBERT PALM Liinankosken
lukiosta Porvoo.

Mummi Aila Lindroos
o.s. Nenonen. Isomummi
Aina Nenonen o.s. Rousku.
Molemmat Maksлахden
Römpötiltä.

Tääl` tapahtuu

Pörrön suku Kaalialasta kokoontuu Helsingissä Koivisto-
juhlilla sunnuntaina 29.7.2012 klo 11:30 Munkkiniemen
yhteiskoulun 2. kerroksen luokassa OPO.

Tervetuloa kaikki ”pörröpää”!

Patasen sukuun kuuluvat Alvatista kokoontuvat edellisen
kokouksen jälkeen samassa OPO luokassa sunnuntaina klo
12:30.

Tule nyt ihmeessä tähän Patasten ensimmäiseen tapaamiseen!
Tämän muistutuksen ja kutsun laati Tuula K.

Mannolan koulupiirin kokous

”Kokoonnumme jälleen Koivisto-juhlilla, nyt Helsingissä.
Lauantaina kello 12.00 paikkeilla. Teemana Mannola.
Tervetuloa Piirin puolesta Veli Hämäläinen”

Kiittäen Veli Hämäläinen

SP. En ole tietoinen mikä on kokousten oikea, en ole sitä saanut
tietooni. Mutta yllä oleva on varmaan lähellä.

Sukukokous

Joonas Hoikkalan perillisten sukukous lauantaina 28.7.2012 klo 12.
Grantorp kurssi - / leirikeskuksessa.
Grantorpintie 140, Karjaa (navikaattori toimii oikein vasta Kar-
jaalla) Ruokailu ja kahvitus 30 €/ hlö, lapset 10 €
Ilmottautumiset 22.7.2012 mennessä.
juha.hoikkala@vantaa.fi puh. 040 - 510 2476 tai kyosti.hoikkala@
dnainternet.net puh. 044 - 525 0045

Terveisin
Kyösti Hoikkala
Aatoilantie 31
21270 Nousiainen

Turun ja Ympäristön koivistolaiset

Lähdemme syksyn Viking-risteilylle yhdessä Koiviston Seniorien
kanssa tiisaina 25.9. klo 8.45. Paluu keskiviikkona 26.9.
Laivana on nyt siis aamulähdön Amorella.

Hinta edelleen 25 €/henk. sisältäen A-luokan hytin (kaksi samassa
hytissä). Hintaan sisältyy buffet lounas ruokajuomineen, kahvi- ja
pullakuponki sekä oma ohjelmallinen tilaisuus arpajaisineen
koulutustiloissa.

Tulehan viettämään mukavaa merimatkaa hyvien ystävien seurassa.
Ilmoittautumiset 3.9.2012 mennessä Turkulaisten osalta Airille
puh. 0400-538443 ja Seniorien osalta Helgelle puh. 019-6648112.

Saarenpään Hilskat Ry.

Sukuseuramme vuosikokous pidetään Helsingissä Koivisto-juhlien
yhteydessä lauantaina 28.7.2012.
Tilaisuus alkaa noin kello 14.00, heti Saarenpään kyläkokouksen
jälkeen.

Olet sydämmellisesti tervetullut !
Hallitus.

Rouskun sukuseuran kokous

Koiviston juhlien yhteydessä su 29.7. alkaen klo 12.30

Vatnuorin kyläyhdistys ry.:n

Vuosikokous

Pidetään lauantaina 28.7.2012 alkaen klo 14.00
Koivisto-juhlilla Munkkiniemen Yhteiskoululla, Helsingissä.
Kokoontumistilan sijainti selviää sitten juhlapaikalla.
Asialistalla sääntömääräiset asiat.

Tulkaaha joukolla mukkaa!

Yhdistyksen hallitus

Kiiskilän kyläkokous

Pidetään Koivisto-juhlien yhteydessä Helsingissä lauantaina
28.7.2012 alkaen klo 12.30 Munkkiniemen yhteiskoulussa. Kes-
kustellaan ja tutustutaan kylätoimikunnan toimittamaan uuteen
kirjaan ”Perinteiden Kiiskilä”. Kirjan lisäksi esillä on myös muuta
mielenkiintoista kylään liittyvää aineistoa.

Tervetuloa
Kiiskilän kylätoimikunta.

Härkälän kylän kyläkokous Koivisto-juhlilla

lauantaina 28.7. klo 14.00 - 15.30

kaikki kyläläiset ja härkäläläisten ystävät olette tervetulleet

kylätoimikunta

Koivusaaren kyläkokoukset

Saarenpään-Hyttölän kyläkokous pidetään Helsingissä
Munkkiniemen yhteiskoululla Koivisto-juhlien yhteydessä
lauantaina 28.7.12 alkaen klo 12.30.
Patalan kyläkokous alkaa koululla samana päivänä klo 14.00.
Kokouksessa esillä m.m. kyläkirjan viimeistely- ja painatusasiat.
Kylhä siekii vissii tuot tuttui tappaamma, jos vaa kerkiät?

Martti Piela
(Tilapäinen tiedottaja)

Humaljoen kyläkokous

Kokoonnumme Helsingissä Koivisto-juhlilla
lauantaina 28.7.2012 klo 12:30

Lisätietoa sisällöstä heinäkuussa nettisivullamme
<http://www.humaljoki.com>

Tervetuloa

Kylätoimikunta / Anneli Rantanen
Sähköposti: kylatoimikunta2011@humaljoki.com

Kurkela - Hoikkala

Koulupiiri kokoontuu Koivisto-juhlilla 29.7.2012 klo 12.30

Tervetuloa